

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BUZA BÉLA.
POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk.

Zemplénnvármegye a köztisztesség mellett.

(b. b.) Fényes nagy napja volt csütörtökön Zemplénnvármegyének. Feltámadt valóban a régi erő, a régi lelkesedés, úgy láttuk megint ezt a vármegyét, mint amilyen volt a nemzeti ellenállás küzdelmes napjaiban, meg a mult század nagy közjogi harcainak idején.

Jól esik erről a hatalmas, komoly megnyilatkozásról írni, és — nem tagadunk — valósággal jól esik elteletetni a közelmúlt sok sötét, szánalmas emlékét. Nincs okunk tagadni, hogy így, a csütörtöki győzelemtől visszatekintve, s ennek a győzelemnek lényétől besugározva, nem is olyan sörtek és szánalmasak még azok az emlékek se, mint amilyenekül eddig éltek bennünk. Nincs okunk tagadni, hogy mikor a tavalyi meg az 1910-iki politikai szavazásokról irtunk, a pillanat elkeseredése túlzásokra ragadt, s a képet sokkal sötétebbnek festettük, mint amilyen valósággal volt.

Szogaleküszéget emlegettünk, mert Andrassy Gyula gróf utmutatását követte a vármegye közgyűlésének többsége. Hát igaz, Andrassy a vezére ma is a vármegye nagy többségének, de bár ilyen vezére lenne minden magyar vármegye többségének, s bár soha rosszabb utakon ne járnának a magyar többségek, mint amiket Andrassy mutat nekik!

Andrassynek s vele Zemplénnvármegye többségének a mult években elfoglalt álláspontját mi ma se helyesljük, de megérteni tudjuk. Becsületes emberek becsületes próbálkozása volt ez: hátha így is lehet valamit elérni, hátha így is lehet, ha mást nem is, legalább tisztességes nyugalmat szerezni ennek az elkinzött nemzetnek!

Kiderült, hogy nem lehet. Mi mindig hirdettük ezt, most belátták Andrassyék is. Hasznos és értékes kormányrendszer csak

tisztességes erkölcsi alapokon épülhet fel. Ahol ez nincs meg, ott jó nem fakadhat a kormányzástól. Ez a rendszer pedig a legundokabb gazságokra és becstelenségekre volt építve.

Andrassy meggyőződött, hogy ennek a kormányrendszernek eredeete és fennmaradása sérti a köztisztességet s ezért végzetesen veszedelmes az országra. Ez a meggyőződés fordította őt a kormány ellen, s vele a kormány ellen fordult Zemplénnvármegye közönsége is.

Becsületes, hazafias jó szándék vezette gróf Andrassy Gyulát, mikor támogatta a munkapárti kormányt, s becsületes és hazafisága kényszerítette, hogy szembe forduljon vele, mikor látta, hogy ez a kormányzat a romlásba s a gyalázat fertőjébe sodorja a nemzetet. S Andrassyval együtt a kormány ellen fordult mindenki, akinek álláspontját a becsület és hazafiság irányítja.

Mi, akik kezdetől fogva avval az elkeseredéssel s gyűlölettel közdöttünk a munkapárti rendszer ellen, amit a becsületes ember érez a jogtörő erőszak s a cégéres becstelenség ellen, végtelenül örülünk, hogy inegint ott látjuk Andrassy Gyulát küzdeni a kormányt ostromló ellenzék élén, kezében a köztisztesség lobogójával. S örülünk, hogy ott láthattuk az ő táboraiban csaknem kivétel nélkül minden erkölcsileg értékes elemét Zemplénnvármegyének. Adja Isten, hogy a közelmult emlékei most már csak intő tanulsággal maradjanak előttünk, s az a csütörtöki kép egy szebb, tisztább jövődönék legyen a hajnala.

Az a csütörtöki nap a köztisztességnek s Andrassy Gyula grófnak a diadala volt. A kettő tulajdonképen egy. S mikor Andrassyt ünnepelte a közgyűlés, ev-

vel egyuttal a tisztesség togalmának hódolt s annak harcosául szegődött.

Tomboló tapsvihár üdvözölte gróf Andrassy Gyulát, mikor a terembe lépett, s ennél csak az a taps volt hangosabb és melegebb, amely beszéde végén felzuggott.

Roppant hatása volt a beszédnek. De nem is csoda. Soha még Andrassyt ilyen hatalmasan, ilyen lenyűgöző erővel beszélni nem hallottam. Egy kép, egy szó virág, egy cikorya nem volt az egész beszédben. Olyan egyszerű, átlátszó volt az, mint maga az igazság. De egyuttal olyan ellenállhatatlan erejű is. Rövid mondataiban csupa szinigazságokat sorakoztatott. Mintha óriási, mászás köveket rakott volna egymásra, amelyek épen cáfolhatatlan igazságuk roppant súlyával nyomnak agyon minden ellenérvet. S a végén egy hatalmas, gigászi épület állt előttünk, csupa természetes egyszerűségből, csupa hódító erőből: a becsület és az igazság épülete.

Szánalmas látvány volt, mikor Molnár Béla beszélni kezdett Andrassy után. Mintha valaki egy kopott, silány bádögbiéskával a kezében fogna hozzá egy roppant kőpiramis lebontásához. Egy előre összegörbült biéskával: a csürés-csavarás gyenge fegyverével. Szánalmas vergődés volt az egész beszéd, legszánalmasabb az a része, amelyben Lukács szennyését próbálta mosogatni.

De volt felháborító és undorító része is ennek a védekezésnek, mikor a munkapárti cinizmus szólalt meg benne. „Mit zugolodnak, hogy ez a kormány pénzzel dolgozott a választásokon, s hogy a pénzt rangok eladásával, az állammal szerződő bankok megadakoztatásával szerezte meg? Hiszen így volt ez mindig, így

meg ez Magyarországon a mohácsi vész óta, s így fog menni még jó sokáig!”

Körülbelül ilyen formát mondott. Hogy mindig pénzharácslásokkal s vesztegetésekkel dolgozott a politika Magyarországon s így fog ezután is.

Ez a munkapárti védekezés: a saját gyalázatukat úgy akarják menteni, hogy rákenik ezt a gyalázatot az egész országra, az egész ország multjára. Beszennyezik a világot előtt a hirnevét, a tisztességét, a történelmet ennek a nemzetnek, ráfogják, hogy mindig így tele volt a közléte vesztegetésekkel és becstelenségekkel. A munkapárt maga nyakig ül a piszok fertőjében, hát be akarja rántani magához a fertőbe az egész országot, az ország egész történelmi multját.

Molnár Béla azt hitte, hogy megnevezteti a közönséget mikor mosolyogva mondta el, hogy bizony a bankokat ő egy cseppet se sajnálja, s nem sir érte, ha a pénzvilágtól egy néhány milliót elvesznek a politika céljaira, sőt ezt helyesnek tartja. De bizony a várt nevetés helyett a megbotránkozás vihara zudult tel erre a cinikus beszédre. S Mecser Béla óriási hatással mutatott rá, mint élő bizonyosságra Bernáth Bélára, aki húsz esztendeje képviselő kétszer, mint kormánypárti lépett fel, de soha egy fillért semmi féle pártkasszából nem kapott. Andrassy Gyula gróf pedig rövid, de gyilkos hatású válaszában a becsületes ember felháborodásának erős hangján utasította vissza a nemzet hirnevének s multjának ezt a beszenyvezését: nem igaz, ilyen eszközökkel sose szereztek pártkasszát ilyen piszkos módon sose tartottak tenn párturalmat Magyarországon, mint most Lukács és társasága.

Kozmetikai

arc szépítő intézet Sátoraljaiújhely
Petőfi-utca 14. „Elite“ fényirda udvarban.

Arc massage, arc gőzölés, arc vibráció, villannyal arc szőr eltávolítás és mindennemű szépség hibák eltávolítása stb. Amerikai módszer!

*
Andrássy beszédének óriási hatása volt. S legmagasabba emelkedett a hatás, mikor Lukács panamáról beszélt s a saját egyéniségének erkölcsi súlyával erősítette a vádak igaz voltát. Meggyőződött, hogy Lukács valóban elkövette azokat, amikkel Dész vádolta, s hogy nem mondott igazat akkor, amikor ezeket a képviselőházban letagadta.

Megrázó ereje volt ezeknek a kijelentéseknek. A roppant hatás olvasható az emberek arcán, Andrássy mondja nyíltan a magyar miniszterelnökről, hogy hűtlenül kezelte az állami vagyont és hogy hazudott. Hát állhat még ép erkölcsi érzékkel bíró ember ilyen miniszterelnöknek a pártjára?

Látható volt, mint fordult meg sokaknak az álláspontja ezeknek a nyilatkozatoknak a hallatára. Sokan, akik avval a szándékkal jöttek be, hogy a kormány mellett fognak szavazni, Andrássy kijelentésének hatása alatt az ellenzéki indítványhoz álltak. Így lett olyan váratlanul nagy többsége ennek az indítványnak.

Meczner és Andrássy.

Aki jóízű ember elnézte, hogy állt szemben Meczner Gyula Andrássyval, s visszagondolt a multakra, lehetetlen meg nem undorodni.

Ezt a Meczner Gyulát Andrássy nevezte ki főispánnak. Mindent, amit elért, kizárólag Andrássynak köszönheti. Hiszen mikor Ujhelybe költözött olyan csekély ember volt még, hogy hiába kapaszkodott a polgármesterség után, szóba se jöhetett Székely Elekkel szemben sem. S ezt az embert, aki ujhelyi polgármesternek se kellett, Andrássy jóindulata Zemplénavármegye főispánjává tette s annyi heves támadás ellen csak az ő pártfogása védelmezte meg.

Most aztán megfizetett Meczner Andrássynak a maga módja szerint. Mikor a hatalom és Andrássy között kellett választania, persze, hogy a hatalmat választotta s a legvadabb és legerőszakosabb hajszát indította Andrássy indítványa ellen. Mindent elkövetett, hogy Andrássyt megbuktassa, s lelkiismeretét egy percre se tartotta vissza ettől a kiméletlen harctól a meggondolás, hogy az ő legnagyobb jötevőjére milyen szegény és csapás lenne az, ha a saját vármegyében le tudná győzni őt a kormány.

Mi ezt előre tudtuk, meg is irtuk előre sokszor. Andrássynak legvégzetesebb tévedése volt az, mikor Meczner Gyulát nevezette ki a saját vármegyében főispánnak. Ha megkérdezett volna akárkit a vármegyéből, ha megkérdezte volna az utolsó megyei hajdut, az is megmondhatta volna neki, hogy ez az ember nem méltó a vármegye főispáni székére, hogy ezt nem szabad ki nevezni.

Most már megismerhette Andrássy is Meczner Gyulát, láthatja ki az, akire annyi bizalmát s jóindulatát pazarolta.

Nekünk némi elégtételünk lehet ez. Mj számtalanszor megirtuk ezt Meczner Gyuláról, Ha most Meczner lemondott volna s nem vállalta volna a harcot, — nem a hajszát — jötevője ellen az kész cáfolata lett volna Meczner Gyuláról adott jellemzésünknek. De tudtuk, hogy ez lehetetlen, mert ismertük jól Meczner Gyula egyéniségét. Ami történt, az tényesen igazolja Meczner Gyuláról összes írásainkat. Igazunk volt: ez az ember a hatalomért, a fizetésért, az egyéni érdekért képes mindenre, képes üldözni a jötevőjét és elárulni azt, akinek olyan rajongó híve volt, míg az egyéni haszna úgy hozta magával.

Mindig hirdette, hogy ő Andrássy embere, Andrássy főispánja. Most már nem az, most szörös tüll-bőröstől a Lukács főispánja lett. Így helyes: épen odallik Lukácshoz a kukurica-vitéz a sópanamistához. Soha még főispán miniszterrel úgy össze nem pázolt mint Meczner Lukácssal.

Hogy ment a korteskedés.

S Meczner Gyula elég vak merő most azt hirdetni, hogy ő nem is akarta megbuktatni Andrássy indítványát, s nem tett ellene semmit. Ugy akarja feltüntetni, mintha ő most is Andrássy híve lenne, tényleg az ő javára dolgozott volna s csak látszólag szállt volna szembe Andrássyval.

Igazán a Meczner Gyula cinizmusa kell ahhoz, hogy most ilyet akarjon elhíttetni. Mert soha még Meczner Gyula se folytatott korteskedést olyan kétségbeesett vad erőszakossággal, mint ezt. Levelek, sürgönyök mentek szét a vármegyébe. Ingyen küldte a főispán mindenkinek a Budapesti Napló keddi számát, amelynek vezércikke izléstelen durvasággal támadja Andrássy Gyulát, Körlevelet küldtek szét, s arra rányomtat-

tákokyanok nevét is, akik a körlevelet soha alá nem irták, s még a gyűlésre se jöttek el. A főispán személyesen kapacitálta a bizottsági tagokat. A megyei tisztviselőket avval fenyegette, hogy vigyázzanak, jön az államosítás, baj lesz, ha a kormány ellen szavaznak. Hirdette, hogy ez az egész indítvány csak orvtámadás, mérnyélet az ő személye ellen. Az ujhelyi adótanácsos, Gecsei Jenő sorra járta a kocsmárosokat és más függő embereket, hogy feltehetően jöjjenek szavazni. S végül megint lerendelte a főispán Ujhelybe azt, akinek segítségéhez csak a legnagyobb szükségben szokott fordulni, Mezei Mór.

Mezei Mór.

Mezei Mórral külön fejezetben kell foglalkoznunk. Sajátságos az ő szerepe, Ujhelyi származású, tisztességben megöregedett, dugdazd pesti ügyvéd, volt lipótvárosi képviselő, betolyásos, híres ember, s — bámulatos dolog — Meczner Gyula úgy ráncigálja, mint a hajdúját. Ha baj van, protekció kell, csak fűttenyt egyet: Mezei gyere! S az öreg Mezei engedelmesen lesiet, végigjárja az ujhelyi zsidókat, mint valami bugzó könyvvigéc, könyörög nekik, hogy támogassák Meczner Gyulát, s miután három négy napon át így házalt reggeltől estig, jelenti Meczner Gyulának, hogy pontosan teljesítette a parancsokat, s akkor „a Mór megtette kötelességét, a Mór mehet.“

Hogy honnan van Meczner Gyulának ilyen csudálatos hatalma Mezei Mór felett, hogy miért tud vele így rendelkezni, s hogy az öreg, tekintélyes Mezei Mór mért adja oda magát a Meczner Gyula kedvéért ilyen hozzá méltatlan s őt lealázó szerepre, azt józan ésszel alig lehet megérteni.

Szóval Mezei lejött a Kazay választások is és lejött most is. Itt volt három napig s házalt folytonosan. Ez is mutatja, mennyire felhasználta Meczner Gyula minden képzelhető eszközt. Andrássy ellen.

De nem csak Mezei jött le. Még Lukács Lászlót is mozgósította Meczner. Lukács pl. sajátkezű levelet irt Meczner ujlvtársának, Wollmann Kázmérnak, hogy jöjjön be szavazni a kormány mellett, aminek Wollmann hűségesen eleget is tett.

Meczner, Wollmann, Lukács, — ki hitte volna 1905-ben, hogy ez a három név még így összeolvadhat? Különben Mecznerrel már akkor, a nemzeti ellenállás-

ban is tudta, látta, tapasztalta mindenki, hogy megbízhatatlan.

Hogy milyen rettenetes erőszakot fejtethet ki Meczner Gyula azt megdöbbenve tapasztalhattuk a szavazásnál. Egymásután két régi, kipróbált, erős függetlenségi párti ember szavazott közmelegletésre a kormány mellett. Valóságos megdöbbenés fogadta ezt a két szavazatot. S elképzelhettem mindenki, milyen rettenetes nyomás lehetett az, amely arra kényszerített két becsületben megőszült ellenzéki férfit, hogy épen most, mikor a köztisztesség kérdéséről volt szó, valósággal szegyenpadra állítsák magukat kormánypárti szavazatukkal!

A megye tisztviselői jól viselték magukat, alispánuk nagyserű példájától bátorítva férfiasan ellentáltak a legerősebb presszióknak is. Egy páran tántorodtak csak meg. De ezekről beszélni se érdemes.

Ez a csütörtöki szavazás erős, nagy, önkéntes megnyilatkozása volt Zemplénavármegye közönségének a köztisztesség mellett.

Hiszem, hogy rövid időn megbukik a becselenség mai rendszere s visszatér a tisztesség uralma. Akkor sokan szegyelni fogják a mostani szavazatukat s nagyon szívesen kitörölnék majd a nevüket a kormány mellett szavazók listájáról, Csak hogy ezt a listát jól megőrizzük, s évek múlva is visszafogunk emlékezni rá, hogy amikor a köztisztességről volt szó, kik állottak oda szavazatukkal az ország érdekeit s becsületét megrontó piszkos panamák mellé. Mert politikai kérdésekben lehet változás, elnézés, megbocsátás, de a tisztesség dolgában nincs helye alkunak és engedékenységnek.

Zemplénavármegye büszke lehet csütörtöki határozatára s ezt a napot odajegyezheti történetének legfényesebb napjai közé!

A főispán lapja és Andrássy.

Eveken át magasztalta a Zemplén Andrássy Gyula grótot, Különösen amig hatalmon volt. Most már másképp ír felőle. Nem is füzünk hozzá nagy kommentárt, egyszerűen bemutatjuk, mit ír Andrássyrol a Zemplén legutóbbi száma. Ime:

A zempléni ellenzék nagy garal készülődik a vármegye legközelebbi közgyűlésére és azok az urak, akik benn a parlamentben fogsiorkogtatva kénytelenek a maguk erőtlenségét és tehetetlenségét konstatálni, valahogy itt, a kongregáció

Jogtudósok, papok, tanítók a SIROLIN „Roche“-ról:

Mellbetegelmél.

G. R. jogtanácsos, B.-ben.

Hasznaltam a Sirolin „Roche“-t. hatással igazán meg vagyok elégedve.

B. P. igazgató, B.-ben. (Keletporoszors.)

Évek óta hasznalom a Sirolin „Roche“-t minden kezdődő hurut ellen. — A légzőszervek bajai ellen a legjobbnak találtam.

A. M. plébános, W.-ben.

A Sirolin „Roche“-t szabadított meg engem. Gyermekeknek is adom a szert, ha hurutosak.

F. H. tanító, Fr.-ben.

A Sirolin „Roche“-val meg vagyok elégedve annyira, hogy mindenkinek ajánlom, akiknek légzőszervi baja van. —

A Sirolin Roche kellemes ízű, étvágygerjesztő és orvosilag ajánlott szer. Erősíti a tüdőt és légzőszervek ellenállását fokozza. A gyógytárban határozottan Sirolin Rochét kérjünk.

termében szeretnék kielégíteni a maguk bosszuszomját, melynek legfőbb rugója — ezt szögezzük le jól! — az olthatatlan hatalomvágy. A zempléni ellenzék vezetői és az ő csatlósaiak már ma is váltig híresztelik, hogy a vármegye közgyűlésén kiméletlen támadásokat fognak intézni a kormány ellen és nem kételkednek benne, hogy a közgyűlés bizalmatlanságát fogja kifejezni ezzel a kormányval szemben.

De aki elfogulatlan és józanul gondolkozik nézi a helyzetet, az tisztában lehet vele, hogy az ellenzék kudarcot fog vallani.

De hát mi jogon hiszik azt a zempléni ellenzék fő- és alvezérei, hogy itt az emberek nem tudnak önállóan gondolkozni és hogy naiv módon vesznek be minden maszlalgot? Aki az eseményeket csak némi figyelemmel kíséri, az megállapíthatja, hogy a Lukács kormány sohasem állott szilárdabban mint ma. Hát ugyan kívül akarják elhíttetni Andrásyék akik az intrikálásból kifogyhatatlanok és akiknek az intrikája juttatta zsákutcába az egész ellenzékét, hogy ez a kormány inog és hogy a helyébe beleülnek megint ők? Hogy ezt sóvárogva óhajtják, no, azt elhisszük, de hogy ez nem fog bekövetkezni, az feltétlenül bizonyos!

Ugy áll a kormány, olyan szilárdan és olyan biztosan, mint a Sion hegye. És vele együtt megingatlanul erősen állanak a kormány exponensei. Ez a valóság. És ennek a valóságnak az érzetében kereste az ellenzék Déry Zoltán utján már is a közeledést a többség felé, mert az ellenzék túlyomó nagyrésze is tudatában van annak, hogy valamiképp véget kell vetnie annak az áldatlan helyzetnek, melyet elsősorban Andrásyék őszinteség nélkül való intrikus viselkedése idézett föl — amelynek következtében az ellenzéknek kellene elvéreznie, ha csak hamarosan változások nem történnek.

Igy látja a helyzetet mindenki, aki a politika szövevényeiben járatos, másként nem is láthatja. Így látja Zempléni vármegye is, amely mindenkor büszke volt az ő intelligenciájára és amely bizonyára nem sodortatja bele Zempléni politikai kalaudba. Mert politikai kalaudnál egyebet nem eredményezhetnek az ellenzék mesterkedései! Óvatodjunk fölük!

Tessék, így ír Andrásyról annak a Meczner Gyulának a lapja, aki mindent Andrásyynak köszönhet Undorító.

A mi lapunk is volt már Andrásyval szemben álló táborban, támadtuk is Andrásy politikáját, de személyéről még a legélesebb politikai harcok idején is a legnagyobb tisztelettel irtunk soha sem olyan hangon, mint most a Meczner Gyula lapja.

Igaz, Andrásy álláspontja ellen kifakadtunk, néha legkeveserűbben akkor, amikor Meczner Gyula kinevezéséért s folytonos pártolásáért kárhoztattuk. Most im láthatja Andrásy is, mennyire igazunk volt ezekben a kifakadásokban,

Azt látjuk, hogy csakugyan olyan szilárdul állhat a kormány mint a Sion hegye. Mert másképp nem merné Meczner Gyula ennek a kormánynak szolgálatá-

ban ilyen otrombán megrugdosni Andrásyékát.

Hát csak álljon Meczner Gyula is úgy mint a Sion hegye Valahogy el ne távozzék most. Majd csak mikor az ország utalata fogja elúzni Lukácsékát a kormányról, akkor távozzék velük ő is. hisz úgy is hozzákötötte már magat Lukácsék becselenségeihez.

Hanem Zempléni vármegye mégis megmaradt a tisztesség útján Hiába tenyegette az embereket Meczner Gyula, hogy vigyázzanak a kormány állása szilárd, a kormány megmarad s bosszút állhat, a nagy többséget mégse tudta eltéríteni a köztisztesség ügyéről. S hiába szórta ilyen visszataszító durvasággal a sarat Andrásyra, ez a vármegye mégis hű maradt Andrásy Gyulához.

Mindenkinek szabad lehetett ilyen cikket íratni Andrásy Gyuláról, csak Meczner Gyulának nem. És nem lehetett arra képes senki más, hogy jötevétéről ilyen komisz piaci hangon írhason, csak Meczner Gyula. Tőle minden kitélik, amint láthatjuk még ez is.

*

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be.

Már 9 óra előtt zsúfolásig megtelt a vármegyeháza közgyűlési terme, amelynek vén falai már régóta nem láttak ilyen élénkiséget, ilyen mozgalmas érdklődést a közügyek iránt. Ott voltak a vármegye összes notabilitásai. Andrásy Gyula gróf számos live kiseretében már szerdán este érkezett meg Budapestről.

Pontban 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést Meczner villanygári elnök néhány rokoni torokból bator-talanul elhangzott „éljen” kiseretében.

Andrásy Gyula gróf megjelenését lelkes tapsal és éljenzessel, hosszantartó meleg ovációval fogadta a közgyűlés. Ugyazintén a már előbb megjelent notabilitásokat: Windischgrätz L. jos herceget, gr. Andrásy Gézát, gr. Andrásy Sándort, gr. Hadik-Barkóczy Eendrét és Sennyey Miklós bárót is lelkes tapsal és éljenzessel fogadták.

Bennét Béla előterjesztésére az elnöklő főispán azt a bizalmatlan-sági indítványt tüzte ki tárgyalásra elsőnek, mely szerint „Zempléni vármegye törvényhatósága a jelenlegi egész kormány, valamint annak elnöke irányában bizalmatlanságot nyilvánítva és egyben mely saját-nalattal látja, hogy az országgyűlés képviselőházaak jelenlegi vezetése a parlament alkotmányos szabadságának biztosítása helyett a parlament szabadságát elfojtja.”

Az indítványt, amelyet mult számunkban részletesen ismertettünk, Andrásy Gyula gróf megdőző erejű, hosszú beszéd kiseretében ajánlotta elfogadásra.

Andrásy beszéde.

Andrásy beszédét a közgyűlés feszült figyelemmel, várakozásteljes eszében hallgatta, s a csendet olykor a helyeslés zűg moraja és az ajos éljenzés szakította félbe.

Nem vagyok, — ugymond, — barátja annak, hogy a közgyűlési terembe behozzák a politikát. Mint-hogy azonban Lukács a főrendiház-

ban legutóbb mindazokat a megyéket, amelyek nem foglalták kifejezetten állást a kormány ellen, úgy állította be, mintha támogatnák politikáját és azt állította, hogy az egy Abajtymegye kivételével az összes törvényhatóságok helyeslik a kormány eljárását, — ilyen körülmények között multhatatlanul szűkséges, hogy Zempléni vármegye is állást foglaljon ebben a nagyfontosságú kérdésben.

Mindenütt veszélyes a pártpolitikai abszolutizmus, mert elkerülhetetlenül mindig és mindenütt csak a korrupcióval tartható fenn, pedig jaj annak a nemzetnek, ahol felülről sülnek a korrupcióra a pódát. És még százszorta veszélyesebb nálunk, mert mi nem vagyunk önálló állam, hadseregünk, diplomáciánk, gazdasági életünk nincs különválasztva Ausztriától, még a dinasztiánk sem nemzeti, magyar dinasztia. Ilyen viszonyok közt duplán óvatosnak kell lenni.

Az erőszak rendszerének indoklására a kormány az obstrukcióra sem hivatkozhat melegség gyanánt, mert a békét az ellenzékkel mindig meg lehetett volna kötni; ennek csak egy akadály volt: az, hogy az ellenzék — kötelességszerűen és helyesen — a miniszterelnök fejét kívánta. Hát szabad-e egyetlenegy fejtört az ilyen rendszer, az erőszak rendszerét meghonosítani akarni? Miért olyan becses az a fuj? Hiszen annak idején mindenki a legnagyobb bizalmatlansággal fogadta Lukács Lászlót, félték tőle, és csak mikor kinevezte öfelsége, csak attól a perőtől fogva lett az egyetlen lehető vezér, akiért élni, halni kötelessége mindenkinek.

Zempléni vármegye közgyűlése nem helyeselhette ezt a politikát. Nemesak azért, mert tradíció mind az alkotmányos szabadság mellé állították, mert mindig elől járt ott, ahol a nemzeti szabadságért, önkormányzatért kellett harcolni, de azért is, mert közelebbi állásfoglalásával is ellentétbe jönné. Juniusban tartott gyűlést a törvényhatóság és akkor munkapárti részről is olyan javaslat nyújtott be, amely a kormányt is elítéli, mert juniusban a törvényhatóság ezt határozta: „Hazafias fájdalommal és aggodalommal veszi tudomásu a képviselőházban bekövetkezett elszomorító eseményeket és azon óhajának és reményének ad kifejezést, hogy a békés tárgyalás útján a törvényes keretekbe való visszatérés a leggyorsabban foganatba fog vétetni.”

Ha juniusban mikor tényleg még az obstrukció legyőzése után csak pár nap mult el, mikor még semmi új alkotás nem volt, ha juniusban így szabad volt nyilatkozni, akkor ugyanazoknak, akik akkor erre a határozati javaslatra szavaztak, ma élesebb hangú elítélésre kell szavazniok, mert azóta mi minden történt. Azóta lett bevonna a főrendiház, lett bevonna öfelsége e harcba. Azóta alkotott állítólagos törvényeket, amelyek a békés kibontakozást csak nehezítik, akadályozzák. Azóta lett feladva a magyar képviselőház autonóm jogköre, szemben a király-lal és szemben a főrendiházzal, mert még juniusban a képviselőház szabadon módosíthatta házszabályait, jelenleg annak bizonyos részeit öfelségének szentesítése és a főrendék hozzájárulása nélkül nem módosíthatja.

Azóta megszervezték a képviselőházi örséget és ha egy képviselő nem engedelmeskedik a kiutasító parancsnak, akkor leszurhatják, leölhetik.

Es azóta merült fel a legsúlyosabb vád: hogy Lukács a választási előkora állami üzletek kütése alkalmával több milliónyi összeget kért és kapott egy banktól, aminek igazgatójáról egyénileg meggyőződtem, aminek igazgatóhoz kötöm existenciámat.

Ha egy közigazgatási tisztviselő tenne ilyet, ha Újhegy város polgármestere vagy egy szegény jegyző így cselekednék, akkor, mikor a községnek érdekéről van szó, akkor a miniszternek törvényes kötelessége volna ezt a tisztviselőt azonnal felfüggeszteni állásától, ellene a büntető eljárást megindítani és öt hűtlen kezelésért hivatalvesztéssel sújtani. Hát szabad-e egy miniszterelnöknek ilyen vádak súlyát eltűrni? Tovább kormányozni és fáradságot sem venni magának, hogy ártatlanságát bebizonyítsa?

Ha én munkapárti volnék, ha én azt a politikát, amelyet Lukács László folytat, helyeselném, akkor sem tudnék helyt állani eljárása mellett, akkor sem tudnám azt mondani: igen, Magyarország miniszterelnökének szabad így eljárni.

Szerinte nem kellett többet elérni, mint egy kedvező ítéletet. Oriási különbség az ő felfogása és én felfogásom között. Nem kedvező ítéletről van szó, hanem világosságról. Az egyetlen dolog, amely egy megtámadott becsületet helyreállíthat, nem királyi bizalom, nem bírói ítélet, nem többségi bizalom, hanem egyedül csak a világosság, egyedül csak a tények földerítése. Akkor nem hivatkozom tekintélyre, ha a becsületemről van szó. Akkor azt kívánom, hogy az utolsó legszegényebb polgár is világosan lásson.

Ez a becsület. Ő ezt nem tette. Biróság előtt vitte a dolgot és a bíróság előtt az ő képviselétében az ügyész azt kérte, hogy a bizonyítást el kell tiltani. Ez maga elég arra, hogy elítéljék. Azután jött a képviselőházi ülés. Akkor ott élesen nyilatkozott, tagadott mindent, hazug vádaknak nevezte az ellene emelt vádakot. Azután jött a főrendiház. A főrendiháznak egy tisztességben megöszült tagja azt a kérdést intézte hozzá, fentartja-e azokat, amiket a képviselőházban mondott. Nem válaszolt, csak egy válasz volt, hogy magasabb indokok követelik, hogy hallgasson.

Hát aki így védekezik, az lehet Magyarország miniszterelnöke? Az iránt Zempléni vármegye közönsége bizalommal viseltetik-e! Támogat-hatja-e az ilyet tekintet nélkül arra hogy milyen pártpolitikai állása van! Mindenkinek helyteleníteni kell, mindenkinek el kell itélni ezt az eljárást, mert nem képzelhetem, hogy Zempléni megye kimondja, hogy szabad állami pénzekkel kerteskedni, szabad a legsúlyosabb vádakot meg nem cáfolni. Megvagyok győződve, hogy Zempléni megye azt magáéva nem teheti és ezért ajánlom javaslatomat elfogadásra.

A hatás.

Andrásy hatalmas beszéde lelkes, viharos tapsot és éljenzést keltett, s a beszéd hatását semmiképen sem tudta ellensúlyozni a munkapárti szónok kényszeredett erőlködése. Már akkor nyilvánvaló volt, hogy a bizalmatlansági indítványt meg fogja szavazni a közgyűlés.

Melnár Béla emelkedett szólásra az indítvány ellen, de beszédét minduntalan félbeszakította a szavazni vágyók türelmetlensége, s az elnöklő főispán csak nagy bajjal s

LEGUJABB DIVATU KALAPOK
FEHÉRNEMŰEK, NYAKKENDŐK STB.
URI DIVAT CZIKKEK JUTÁNYOSAN.
SZENES LIPÓT FÉRFDIVAT ÜZLETÉBEN
SÁTORALJAUJHELY.

folytonos csengetéssel tudta kiero-
szakolni, hogy meghallgassák.

Szánalmas erőlködés volt kül-
önben a munkapárti beszéd, amely
csak olyankor kellett méltó felhá-
borodást, amikor egy-egy olyan
állítást kockáztatott meg, hogy
Magyarországon mindig arannyal
csináltak a politikát, a Lukács
módszere nem újdonság, s az ellene
irányuló mozgalom csak politikai
üldözés. Nem tertja hihetőnek, hogy
Lukács ilyen dolgokat követelt
volna el, mert hiszen azok a szer-
ződéses tiz—tizenkét ember kezén
is keresztülmennek.

— De mellékvágányon jött a
négy millió korona, — vetette
közbe Andrassy Géza gróf.

Gróf Andrassy Géza ezt jegyezte
meg: Arra feleleljen, hogy kaptak-e
a négy millióból?

Uza Barna is tiltakozott: Kér-
dezze meg a főispánt, hogy volt-e
a koalíció alatt pártkassa? Kapott-e
akkor is felülről pénzt a választásra
mint most?

Molnár Béla végül óriási zaj-
ban azt az indítványt terjesztette
elő elfogadásra, amelyet a megye
június 14-én elfogadott.

Meczner Béla főrendiházi tag
válaszolt a Molnár b. szédre. Ha
Molnár nem is tartja hihetőnek a
miniszterelnök ellen emelt vádakat,
a koalíció a legnagyobb tisztelet-
tel ad hitelt Andrassy szavának,
aki személyesen győződött meg a
vádak igazságáról. Andrassyt mindig
a legnagyobb szeretettel és tiszte-
lettel veszi körül ez a vármegye
s tudjuk nagyon jól, hogy ha
Andrassy, akit közéleti gondjai
többnyire távol tartanak a várme-
gyétől, megjelenik közöttük, hogy
személyesen irányítsa a vármegye
hangulatát, akkor ennek súlyos
okának kell lenni. Valahányszor az
alkotmány vesztélyben forgott, And-
rassy mindig itt volt a megye
élén.

Reflektál Meczner Béla Molnár
nak arra a kijelentésére is, hogy
Magyarországon mindig arannyal
csináltak a politikát.

— Az előfordulhatott — mon-
dotta, hogy valaki a saját pénzt
fordította választási cölakra, de
nem mint most, az államot jogtal-
anul elutalajonított milliókat. Kül-
önben itt van egy példa, — szölető
a mellette álló Bernáth Bélára mu-
tatva, — mondja meg ő, kapott-e
valahonnan csak egy fillért is a
megválasztására?

— Soha, senkitől — felelte
Bernáth a közgyűlés lelkes éljenése
közben míg Uza Barna közbe-
kiáltott:

— Mondja meg Molnár, mennyit
kapott ő?

Sennyey Miklós báró szóla't fel
ezután, a politikai állapotok elfaj-
lásában az ellenzéket is hibáztatja
ugyan, de a békés kibontakozásra a
kormányának kellett volna a kezdő
lépést megtennie. Minthogy azon-
ban Lukács semmit sem tett ebben
az irányban, kötelességének tartja a
bizalmatlansági indítványhoz csat-
lakozni.

Végül ismét Andrassy Gyula
gróf emelkedett szólásra, hogy
Molnár Béla néhány kijelentésére
reflektáljon.

— Nem szükséges ugyan, —
mondotta, — a Molnár beszédével
foglalkozni, minthogy ennek a be-
szédnek hatása ugy sem volt —
mindazonáltal szükségesnek tartom,
a legerélyesebb tiltakozásnak kife-
jezést adva azzal a kijelentéssel
szemben, hogy Magyarországon min-
dig szokásban lett volna az olyan
eljárás, mint a Lukácsé. Megenge-
dem, hogy párkassa ezelőtt is volt
de abba nem ilyen uton jutott a
pénz. Kisebb hibák előfordultak a
multban is, — hiszen nincs ember,
aki hiba nélkül volna. Megtörtént
pl. mindenkivel hogy egy kelle-
metlen vendég előtt az otthonlétét

letagadta. Ez is hazugság. De kö-
vetkezik-e ebből, hogy már most
hazugni szabad, a hazugságból és
más emberi bűnökből rendszert csin-
álni lehet és helyes? Ha kisebb
hibákra vannak precedensek, ez
nem ok arra, hogy már most ren-
szert csináljunk belőle és ne küzd-
jünk ellene.

A szavazás.

Andrassy Gyula gróf tapsvihar-
harral fogadott zárbeszédre után
a főispán óriási zaj közepette el-
rendelte a névszerinti szavazást.

Erdemesnek tartjuk ide iktatni
a szavazás eredményét egész terjed-
elmében, a szavazók nevének fel-
tüntetésével, hadd lássa mindenki,
kik voltak azok, akik a becsület
és tisztesség szavára hallgatva a bi-
zalmatlansági indítvány mellett sza-
vaztak, — és kik voltak azok, akik
ellene szavaztak és ezáltal helyes-
nek éssüdvőnek deklarálták a kor-
mány becsületen politikáját.

Igenlenni, vagyis a bizalmatlan-
sági indítvány mellett szavaztak a
következők:

Dr. Ambrózy Ágoston; Ambrózy
Nándor, gróf Andrassy Géza, gróf
Andrassy Gyula, Andrási János, gróf
Andrassy Sándor, id. Bálint Dezső,
ifj. Bálint Dezső, Bessenyei István,
Borosik Gyula, dr. Buza Barna,
Cseley Márton, Czeizler Sándor, Der-
fityák Béla, Dókus László, dr. Faid
Andor, Fábri Arnold, Fuchs Jenő,
Füzesséry Tamás, dr. Füzesséry
Zoltán, Gruska Lajos, Grün Bernát,
gróf Hadik-Barkóczy Endre, Halász
József, Hizem Kálmán, dr. Holló
Zoltán, Hrabeczy Kálmán, Jelenek
Adám Keleti Jenő, Képes Gyula,
Kincsesy Péter Kímő Sándor, Kris-
tóf Lajos, Kun Frigyes, Lahocsinszky
Adolf, Landesmann Miksa, Landes-
mann Vilmos, Lauer Alfréd, dr.
Ligeza János, Lehoczy Miklós,
Mandi Dezső, Mandel Rudolf, Mecz-
ner Béla, Miklusica Simon, dr. Mos-
kovics Ervin, Neuman Jenő, Németh
Nándor, Nyomarkay Aurél, Páger
Arthur, Petsár Gyula, Péchy Adám,
Propper Fülöp, Reviczky Imre, dr.
Róth Hugó, Rothfuchs N. János, dr.
Schütz Nándor, br. Sennyey Miklós,
Stépan Aladár, Szediák Endre, Szem-
ere Gáspár, dr. Székely Albert,
Szép Gedeon, dr. Thoroncsy Elek,
Thuránszky Tihamér, Venglerócsik
István, dr. Vitányi Miklós, Widder
Gyula, hg. Windisgraez Lajos,
Apathy János, dr. Asztalos Kálmán,
dr. Bajusz Ernő, dr. Balázs Béla,
Balázs Mihály, Barnai Andor, Bá-
nyai János, Bárózy Gusztáv Be-
nyovszky Barna, Bernáth Béla, Bog-
dányi Tivadár, Buday Sándor, Con-
stantin Géza, Csecskovics István, dr.
Csizy Béla, dr. Csöke József, Danyi
József, Dobák Zsigmond, Dókus
Gyula, Domján Elek, Dudás János,
Dudics János, Egrecsny Mihály, Fa-
gulya Lajos, Fodor János, br. Fischer
Lajos, Füzesséry Pál, Füzesséry Pé-
ter, Ganczaugh Miklós, Gerich Gyula
Görgye László, Haidinger István,
Harajda János, Haraszly Vincez,
Harмата Andor, Hericz Sándor,
Homoky György, Horváth Armin,
Horváth Gyula, Horváth József, dr.
gróf Hoyos Viktor, Kállay Emánuel,
Kántor Lajos, Károlyi István, Ke-
mechey József, Keresztyur József,
Kigyóssy Ervin, dr. Kiss Sándor,
Kiss Vilmos, Kolozsvary Ödön, dr.
Kovács Gábor, Kovács József, Kövér
Zoltán, Krausz János, Kula Pál,
Kulin Odón, Lemonszky János, dr.
Lengyel László, Loisch Béla, Má-
jernyik János, Malcher Béla, Ma-
liczky József, Malonyay Tamás,
Manokovics János, dr. Marikovszky Pál,
Matolay Etele, Matuscsák János,
Mauks Árpád, Mihalovics Jenő, Mo-
gyoróssy János, Molnár János, Obey
János, Pauliczky Gusztáv, Payer
Ferencz, Pekáry Géza, Peizerle Józ-
sef, Peizerle Pál, Pereszélyi István,
Péchy Gusztáv, Poljanszky Gyula,
Parráffy Gyula Prókay Antal, Rác
János, Reuter Rezső, Schönfeld Józ-
sef, Sebeő Gyula, Sefcsik Gyula,

dr. Simonovics Ignác, ifj. Sólalmi
György, Stéfan Béla, Stépan Tihamér,
Strompf Pál, dr. Szántó Elek,
Szekeressy János Szilágyi József,
Szaladek Károly, Szoták István,
Szukray Lénárd, Tahy György,
Thuránszky László, Ungváry László,
Ureczky Béla, Valtor József, Vay
Mátyás, Verner Gyula, Zsemlicska
Károly, Bernáth Aladár, Jépy Zoltán,
Görgy Géza, dr. Szirmai Ist-
ván, dr. Tátray Dezső, Pillissy László,
Boronkay László, Pillissy Béla, Ne-
mes Andor, Bernáth Béla.

Nemlenni, vagyis a bizalmatlan-
sági indítvány ellen pedig a követ-
kezők szavaztak.

Dr. Adriányi Béla, Alexander
Manó, Gróf Betchold Kázmér,
Blumenfeld Emánuel, Blumenfeld
Jenő, Borsai Miklós, Burger Armin,
Deutsch Adolf, Eilend József, dr.
Erős János, Ehrlert Gyula, dr. Fe-
renczy Elek, Fridmann Lipót, Gara
Miklós, Gacsei Jenő, Guck Samu,
Grosz Jenő, Groszmann Iszák, Grosz-
mann Mór Grünberger Abraham,
Grünberger Miksa, Guttmann Mór,
Haas Fülöp, Br. Harkányi János,
Juhász Jenő, dr. Kállai József,
Kálmán Sámuel, dr. Kéner Soma,
dr. Kesseő Géza, Klein Izidor, dr.
Klein Károly, Klein Miksa, Klein
Vilmos, Kóczán Miklós, dr. Kondor
Miksa, Kossuth Lajos, dr. Kovalicky
Elek, Kroó Gyula, dr. Lichtenstein
Jenő, dr. Ligeti József, Mandel
Ignác, Markovics Miksa, Mattya-
sovszky Kálmán, dr. Molnár Béla,
idb. Molnár Viktor, ifj. Molnár
Viktor, Móró Géza, Munk Pál, dr.
Nyomarkay Odón, Öszterreicher Láz-
zar, Olah Béla Pauitzky Ferenc,
Polgár Sámuel, Prinz Dávid, Reichard
Lajos, dr. Reichard Salamon, Róz
Gyula, Rohoska József, Rose József,
Rose Salamon, Roth Bernáth, Roth
József, Schweiger Ignác, Schweiger
Márkus, Stern Lajos, Strausz Ja-
zab, dr. B. Szabó József, dr. Szabó
Sándor, dr. Szepesy Arnold, Székely
Elek, Szimney Gerzson, Szölösy
Arthur, Teitelbaum Lipót, dr. Br.
Wadott Odón, Walther László,
Weinberger Jenő, Wolham Kázmér,
Gróf Wolkenstein Oszvald, Bálint
János, Benesik Béla, Benesik István,
Beregszásy István, dr. Bessenyei
Zénó, Bleuer Vilmos, Fejér Elemér,
Führer Miksa, Füzesséry Gyula,
Halász Pál, Horváth Pál, Hutka
József, Hvozdivics Péter, Inhatkó
Emil Jászay Zoltán, Klein Márton,
Knopfler Adolf, Kolozsy Ferencz,
Körösy János, Lefkovic Kálmán,
Lengyel Manó, Márkus János, dr.
Meczner Béla, Meczner József,
Mihályi János, Miklóssy István, dr.
Molnár János, Nagy Albert, Neu-
man Albert, Négycsny Rezső, dr.
Novák István, Orosz Zoltán, Somodi
József, Spitzer Jónás, Stefanik
János, Székely József, dr. Widder
Márk, Witt József, Zinner Arnold,
dr. Mizák József, Bajusz József,
dr. Bajusz Zoltán, dr. Szentgyörgyi
Zoltán, Dongó Gy. Géza, Spisovszky
Imre, Bajusz Andor, Márta Miklós.

Az indítvány 183 szavazattal
győzött 122 ellenében, tehát 61 szö-
többséggel. Amikor a főispán az
eredményt kihirdette, ismét teljes
erővel kitört a lelkesedés, és a köz-
gyűlés hosszantartó, meleg ovációban
részesítette Andrassy Gyula grófot
és a többi jelenlevő ellenzéki nota-
bilitásokat.

Déli 12 óra elmúlt, amikor a
főispán a gyűlést felhívogzta és a
lelkes közönség oszladozni kezdett.
Nagy nap volt ez, történelmi
nap, — méltó Zemplénavármegye
régí hírnevéhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfize-
tőt, hogy a február hó végén
lejár előfizetési díjat lehetőleg
postafordultával küldjék be, nehogy
a lap további szétküldésében aka-
dály legyen.

A tudomány mai álláspontja
szerint bebizonyíthatóan az Odol
a legjobb szer a száj — és a
fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

HIRESK.

— **Investitúra.** Miklusica Si-
mon nagyaztari lelkész egyházi in-
vestitúrát nyert. Ünneppélyes beiktatás-
tatás e hó 30-án, vasárnap Czirfák
Valér barancsi esperes plébános
végzi.

— **Halálozás.** Kulcs János de-
rék polgársunkat súlyos csapás érte:
szeretett, kedves leánya, Kulcs Jo-
lanka elköltözött az élok sorából. A
temetés tegnap délután ment végbe
álta ános és őszinte részvét mellett.

— **Új ügyvédek.** A kassai ügy-
vői kamara közhírré teszi, hogy
Bettelheim György dr. ügyvédet
Sátorajhajhely és Rosenberg Mór
dr. ügyvédet Homonna székhellyel
a kamara ügyvédi lajstromába be-
vette.

— **Rabbivalasztás Gálszécsen.**
Kedden választott a gálszécsi izr.
hitközség új rabbát. Az új rabbi
Krausz Mór nemesszalóki főrabbi
lett, aki kiváló hitésznek híreben
áll.

— **Vasutas-sors.** Sipos Sándor
máv. fűkező e hó 23-án egy napi
betegség után agyhártyagyulladás
tünetei között meghalt. Minthogy
hozzátartozói állítása szerint az el-
halt néhány hét előtt a vonatról
leesett és fejét megsértette s attól
fogva haláláig mindig fájtatta, valö-
színűnek látszik, hogy hirtelen ha-
lálának is ez a baleset az oka. Holt-
testének bírói boncolását elrendelték
s az ügyben a nyomozást megindí-
tották.

— **Elhamvadtt község.** Rémes
tűzvész pusztított Bodrogszög köz-
ségben husvét más dnapián. Dél-
után 3 óra tájban ismeretlen okból
kigyulladt Bodnár János gazdálkodó
sertesőla, melytől csakhamar lángba-
borult a ház nádtetőzete. Mire a
lakosság rémülten összefutott, már
három ház tetője állott lángokban.
Hirtelen szél is támadt s lehetőlen
volt a védekezés. Rövid negyedóra
mulva az egész utca házain dühön-
gött a pokoli elem. A község
azon részen, ahol a tűz támadt, csak
3 kis viskó maradt épen. A többi,
egész a falu másik végéig földig
égett. 17 lakóház a melléképületek-
kel együtt kormos rommá lett, még
az ajtófűlák is kiégtek. Azok a há-
zak, melyek a tűztől még be nem
omlottak, a szerda délutántól zuhogó
esőzés miatt valóságilag szétáztak,
falaik szétmállottak. A szegény zel-
lérép kára óriási, mert a házak
legtöbbsze biztosítva sem volt. A ta-
karmány elpusztult s így kénytelen-
nek marhákat olesón elvezetgetni.
Különösen Kossuth Lajos nagybir-
tokos uradalmában okozott a tűz-
vész rettentő károkat. A gazdaság
összes épületei, takarmánya és gaz-
dasági eszközei elpusztultak. A hoz-
závetőleges kár 50 ezer kor. A la-
kosság rémülete és nyomora ret-

tentő, Nines hova még a fejüket sem lehajtani. Soknak még az ágynemijé is odaveszett. A hatóság már lépéseket tett a nyomor enyhítésére. A vármegye alispánja nevében Dókus László főszolgabíró szállt ki a községek közé s intézkedett a szükségességekről.

— **A moziban.** Vasárnap, márc. 30 délután 4 és este 8 órakor két szenzációs nagy előadásban. *As ember tragediája* vagy a Sátán. Oriási nagy sikerű világhírű nagy drámai kép hét felvonásban. Senki se mulassza el megnézni.

— **Bersonozza cipőit és sájtát is** akkor kétszeresen kellemesebb lesznek Önnek ügyeljen azonban arra, hogy a valódi Berson gummisarkot kapja.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az Első Magyar Biztosító mérlege.** Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság igazgatósága által a választmányi ülés elé terjesztett 1912 évi mérleg az összes üzletágakra vonatkozólag 5.413,333 korona 26 fillér tiszta nyereséget mutat ki. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság egyértelmű indítványa alapján elhatározta a választmányi ülés, hogy a f. évi március hó 24-ére egybehívott közgyűlésnek minden egész részvény után 800 korona osztalék kifizetését hozza javaslatba. Dacára a lefolyt évi rendkívül kedvezőtlen, az üzleti élet minden terén nyomasztóan ható gazdasági viszonyainak, a társaság mégis minden üzletágban igen eredményes tevékenységet fejtett ki, és az e ötévi üzleteredményéhez viszonyítva, mindegyik üzletágnál bevételi emelkedést ért el. A tüzbiztosítási díjbevétel az 1911 évi 22.877.688 korona 40 fillérrel szemben 24.011,411 kor. 56 fillérre, a jégbiztosítási díjbevétel az 1911. évi 4.367,001 kor. 62 fillérrel szemben 4.789,482 korona 85 fillérre, a szállítványbiztosítási díjbevétel az 1911 évi 356.051 korona 62 fillérrel szemben 597.726 korona 83 fillérre, a betörésbiztosítási díjbevétel az 1911. évi 872.260 korona 18 fillérrel szemben 480.899 korona 21 fillérre, az életbiztosítási díjbevétel az 1911 évi 26,147,998 korona 13 fillérrel szemben 27 millió 791,006 korona 97 fillérre emelkedett. Az életbiztosítási új szerzők az 1911 évi 102 millió koronával szemben 105 millió koronára rugtak, a társaság egész életbiztosítási üzletállománya pedig a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek, valamint a törlekse levonása után 549,275,412 kor. 92 fillérről 578.768.178 kor. 49 fillérre emelkedett. A társaság a 8 millió kor. összegű alaptőkén és az ugyanilyen összegre kiegészített nyereségmentaralékon kívül a saját számláján maradó tiszta tüzdíjbevétel 100 százaléknak megfelelő 12,116.540 kor. 77 fill. tüzbiztosítási díjtartalékkal, 6.664.589 kor. 85 fillér külön díjtartalékkal és 2.000,000 korona jégbiztosítási külön tartalékkal rendelkezik, az életbiztosítási összegek fedezésére pedig 161,928,309 korona 68 fillér díjtartaléka van. A társaság összes tartalékai 1912 december 31-én 199,917,089 korona 63 fillérre emelkedtek, s a következőképpen vannak elhelyezve: pénzfelhelyezések takarékpénztáraknál és bankoknál 22,877,365 korona 59 fillér záloglevelekben 131,444,932 kor. 50 fillér állami járadékokban és államilag biztosított vasúti kötvényekben 14,179,229 korona 35 fillér egyéb értékpapirokban 6,612,518 korona 55 fillér tárcában lévő váltók 1,027,228 korona 92 fillér jelzálogkölesönökben 473,100 korona életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönökben 19,718,755 korona, a társaság háza 3,583,959 korona 92 fillér összesen 199,917,089 korona 63 fillér.

Nyílt-tér.

Nyilvános köszönet.

Akik felejtethetetlen leányunk, illetve testvérünk elvesztésével ért súlyos csapásban öszinte részvétellel fájdalmunkat enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Kulics János és családja.

Kiadóvalajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Nem ruha teszi az embert, járhat bármily rongyosan, mert főleg a **Bersonsárok** Dólcog járását állfó kapok.

Bersonművek Budapest

930—1913 tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A királyhelmei kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dakó Sándor királyhelmei lakos által 813/1912 tk. szám alatt és Nagy Lajos királyhelmei lakos által 821/1913. tk. sz. alatt beadott és ezennel elfogadott ajánlat következtében a 493/1912 tk. sz. végzés folytán 1913. évi február hó 5 napján megtartott árverés hatályon kívül helyeztetik s az újabb végrehajtási árverés az 1881. évi 60. te. 176 § a és az 1908. évi 41. te. 21 és következő §§ ai értelmében a sauhelyi kir. tsvszék és a királyhelmei kir. bíróság területén fekvő

1. királyhelmei 87 sz. betétben A. I. 867/1 1515/1, 4811 hrsz. alatt foglalt bel és külingatlanokból és 8. és 9. sorszámok alatt foglalt közös legelő és erdő illetőségű Varga Jánosné sz. Demeter Mária nevében álló 1/2-ed (egyketted) résznyi jutalékra 2200 koronában,
2. királyhelmei 87 számú betétben A. II. 1—2. sor 3693/1 és 3693/2 hrsz. alatt foglalt szőlőkől Varga Jánosné sz. Demeter Mária nevében álló 1/2-ed fele résznyi jutalékra 178 korona 20 fillérben,
3. királyhelmei 87 számú betétben A. I. 410/4 hrsz. alatt foglalt pingéből Varga Jánosné sz. Demeter Mária nevében álló 1/2 (fele résznyi jutalékra) 75 korona 90 fillérben
4. A királyhelmei 87 számú betétben A. I. 4045 hrszám alatt foglalt szőlőkől Varga Jánosné szül. Demeter Mária nevében 1/2-ed résznyi jutalékra 77 koronában az utóajánlattevők által ajánlott árakban mint kikialtási árakban elrendeltetett és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1913. évi április hó 9 én délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikialtási árának 10 százalékat vagyis 298/ koronát, 10 koronát, 10 koronát s illetőleg 3

korona 60 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételt igazoló elismerésvényt annak átsegáltatni. Az 1908. évi 41. te. 21 §-ban felsorolt árverezők bánatpénz letétele nélkül is árverezhetnek.

Királyhelmecon a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi február hó 28.

Horkay sk. kir. járásbíró

442/1913. vh

Arverési hirdetmény.

A sauhelyi kir. bíróság 912 V. 2693 sz. végzése folytán dr. Goldberger Ignác 24 korona 40 fillér követelésének és ezek behajtása végett 1913. évi április hó 2-án d. e. 9 és fél órakor Satoraljaújhelyben Fő-utca 12 szám alatt a végrehajtást szándékozó lakosán, elárverezem azon 1148 koronára becsült ingókat, melyeket a gázszési kir. tsvszék 911 Sp. 5714 sz. végrehajtást rendelő végzése alapján a sauhelyi kir. járásbírósa 1913 V. 2699 számú végrehajtási jegyzésében 1—21 tételek alatt lefoglaltam u. m. szállodai berendezéseket stb.

Sauhely 1913 márc. hó 15-én. Rosner Imre kir. bír. vjhajtó.

Őszibarackot

és egyéb gyümölcsfákat magastörzsű rózsákat elsőrendű minőségben legnemesebb fajokban előnyárban ajánl

Faragó Béla cs. és kir. udvari szállító **ZALAEGERSZEG.**

7831 sz. 1912. vh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági vjhajtó az 1881. évi LX. te. 102 § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. tsvszéknek 1912. évi 18399 V. sz. végzése következtében dr. Klein Károly ügyvéd által képviselt Rosenblum Salamon javára 130 korona s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok u. m. 2 drb. ló, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a királyhelmei kir. járásbírósa 1912 ik évi V 618/1 számú végzése folytán 130 korona tőkékövetelés, ennek 1910. évi okt. hó 10 napjától járó 6 százaléka kamatai és eddig összesen 135 korona 50 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kistárkányban leendő megtartására 1913. évi április hó 1-ik napjának délután 4 órakor határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. te. 107. és 108. §-ai értelmében közzévezetve mellett, a legtöbbet nyertének, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. te. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Királyhelmecon 1913. évi március hó 16 napján.

Udvarhelyi Béla kir. bír. végrehajtó.

Lakás.

Wekerle-tér 4 számú házban egy emeleti utcai lakás azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

SALGÓTARJANI
Köszémbánya Részvénytársulat szentermékei (szobafűtésre és ipari célokra)
NEUMAN JENŐ cégnél
Satoraljaújhely
rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.
Superfosfát-mútrágya Káli só

„NIGRIN”
a legjobb cipőkrém az egész világon!
Az eddigi világhírű wiksnak vitriol nélküli gyártása is.
St. Fernolendt, Wien III.
cs. és kir. udvari szállító
80. éves gyári fennállás.

A peronospora, valamint a gyümölcsfákon, burgonyaföldéken és egyéb növényeken élősködők ellen

nagy sikerrel védekezhetünk a MAYFART-féle önműködő SYPHONIA permetezővel

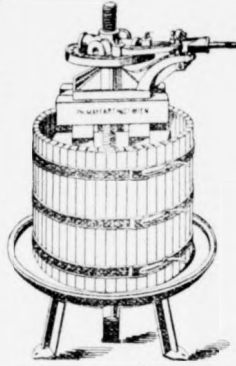
Bor- és gyümölcsajtók,

„Herkules“

**Hydraulikus ajtók,
szőlő- s gyümölcsörliők
teljes mustberendezé-
sek stb. gyártása,**

továbbá kap-
hatók a leg-
jobb kivitelű
gazdasági
gépek és
eszközök.

MAYFART PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépek gyáraiban.

WIEN, II. Taborstrasse 71. szám.

Frankfurt a M. m. Berlin Páris.

A 014. sz. bótartalmu képes árjegyzéket ingyen és bérmentve
küldjük. Képviselek kerestetnek.

kat elfogad. — Különlegességek: ostorok, izasztó stb. raktár.

Készít és vállal mindent a szakmába vágó munkát, javításo-

szígyártó és nyerges Sátorajajhely, Rákóczy-utca 6. szám

LANDESMANN SAMUEL

GUMMI ÉS HALHÓLYAG UJDONSÁGOK!

Hygienikus óvszer különlegességek!

Valódi francia és amerikai gyártmány
eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva. Feltétlen megbízható
Ujdonság! „Fatime“ Ára tőként 4-8 kor.
„Semiramis“ „10-12 kor.

Legfinomabb, legvékonyabb és legmegbízhatóbb. Az ösz-
szes eddigi gyártmányokat felülmúlják. Törv. vedve.
Kizárólag cégemnél kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ **UJ!**

A legmodernebb, legkényelmesebb női ovó különlegesség.
Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett.

Az összes betegápolási cikkek nagy választékban.
Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellá-
tított tegyább képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer és
Gummiárukgyára

Budapest, IV. Kőrönerherceg-utca 17. Pr.

Alapítottott 1878. Telefon 13-76.

!! E hirdetésre hivatkozók 10 koronán felüli
vásárlásnál 20% engedményben részesülnek!!

A szőlőmolyt, a hernyókat és rovarokat
különböző **penészgombákat** legbiztosabban a tél
folyamán, **téli alakjukban** scmm'síthetjük meg. E
célből a szőlőtökeket és gyümölcsfák törzseit és koronáit a

rügyfakadás előtt meszes kénmájoldattal

alaposan permetezzük meg.

100 liter vízben

1 és fél kg kénmájat

1 kg. meszet oldjunk fel.

Mayerfi-féle kénmáj és kecskemét por eredeti
gyári áron kapható

BEHYNA TESTVÉREK CÉGÉNél SÁTORALJAJHELY.

Hirdetések
felvételnek
e lap
kiadóhivatalában.

INGYEN ráfizetés nélkül becserél öreg használt gram-
fonlemezeket ujakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY“

Budapest, József-körut 15.

Árjegyzék ingyen.

Cimre ügyeljen.

PFEIFFER SÁNDOR építész

Sátoraljajhely. Jroda és telep: Árpád-utca 19. (Saját ház.)

Elvállal mindennemű épületek tervezését és felépi-
tését, építkezések művezetését és leszámolását, tűzbiztos
gipsz és vasbeton menyezetek készítését minden néven
nevezendő vasbeton szerkezetek statikai számítását
és azok kivitelét, cement, granátó-terrazó, keramit,
aszbeszt, aszfalt stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement homlokzat
kőpor, aszfalt szigetelő lemez és kátrány termékekben.

1878 óta! Mindennütt bevált híres, közkedvelt minden lé-
tező háziszert felülmul.

THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA

Csak a zöld apáca védjeggyel VALÓDI. TÖRVÉNYILEG VÉDVE.

Ezen balzsam: 1. Utólréhetetlen gyógyhatású tödő
és mellbetegségeknek, enyhíti a katarhust, meg-
akadályozza a tüdőgyuladást s gyógyulást hoz az
ilynemű legmakacsabb betegségeknek is. 2. Kétféle
hatású torokgyulladásnál. rekedtség és gégebeteg-
ségeknek. 3. Mindennemű lúzt gyökeresen meg-
szüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget,
gyomor, bélbántalmakat gyomorgörösöt, szagga-
tást, asthmát elnyálkásodást, büfögést, gyomor-
égést, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyér és
altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hasbajtö-
szer, vértisztító, tisztítja a veséket, ótvágyer-
jesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kétféle bevált
fogfájásnál, lyukas fogak, szájbiznál, fogviznek
használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj
vagy gyomortól eredő bűzt, 8. Gúliszák ellen biz-
tos hatású. 9. Külöleg minden sebet, sebhelyet,
orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, fa-
gyott testrészeket pürséseket, kiütéseket, fejfájást, zugást, szagga-
tást, eruzt és fülbántalmakat gyógyít. Minden háznál különösen influ-
enza, kolera és más járványoknál kéznél legyen.

VIGYÁZZUNK A ZÖLD APÁCÁVAL ELLATOTT VÉDJEJEGYRE.

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve
vagy anélkül ugyszólván egészséges virradást jelent.

Minden hamisítás, utánzat és más balzsamok hasonló védjeggyel való
eladása büntetés terho mellett törvényileg tiltva van.

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 500. Kisebb
rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb
rendeléseknél jelentékeny árengedmény. Budapestben kapható: Török
József gyógyszerésztárában s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható
Halmayer és Seitz, Kochmeister utódi, Kadanovits Testvérek drogé-
riákban Budapestben. Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk.

THIERRY A. Orangyal gyógyszerésztárából PREGRADE.
(Rohtsch-Sauerbrunn mellett.)

ÉRTESÍTÉS.

A mélyen tisztelt vásárló közönség b. tudomására hozom, hogy Sátoraljaújhelyben, a Kellner-féle házban levő

divat, vászon és kelengye üzletemet

ugyanabba az épületbe a volt Szegő-féle helyiségbe **HELYEZTEM ÁT.**

Megnagyobbított áruházamban **a legújabb áruk már megérkeztek** és van szerencsém annak megtekintésére **a tisztelt hölgyközönséget meghívni.**

Dusan felszerelt raktáramban kaphatók: **a legújabb női costüm és ruhakelmék, blous és ruha selymek, továbbá kész női és férfi fehérneműek, teljes menyasszonyi kelengyék, szőnyegek, függönyök, linoleum, ruhadiszek és rövidárúk. Kötött áruk nagy választékban.**

Amidőn új vállalkozásomhoz a t. közönség b. pártfogását kérem, egyben biztosítom olcsó szolid áraitól és előzékeny kiszolgálásaimról.

Kiváló tisztelettel:

Klein Kálmán.

SZŐLŐBIRTOKOSOK

különös figyelmébe!

HA Forhinnal permetez

Rézkénporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

I-SZŐT
kevesebb
a gond,
II-SZŐT
kevesebb
a munka,
III-SZŐT
kevesebb
a munkabért!

mert a **Forhin** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan küszön- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb melegegességgel használják. A -nak nincs üledékkel vízbe dova azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronoszpórákat; egy kész anyag, főalkatrésze rezgálie, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhető vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Forhin

Gyümölcskertészek használnak saját érdekében. Californiai lét. a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre, Lauril Karbolincumot a rovarok elleni téli védekezésre, Lauril oltóvizet az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére, Nicotin Quasiakivonatot faiskolák permetezésére. Topomort mezzei egerek pusztítására, Pampilt rovarok és dazsuk elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár

BUDAPEST, VI., VÁCI-UT 93 v.,
valamint képviselője: Führer Miksa és fia Olaszliszka.

Eladó szőlő oltvány!

Ripária Portális alanyra oltva

12 borfajés 7 csemegefajokban:

Molnár Mihálynál

Abaujszántón.

Egy éves gyökös oltvány darabja 5 k.

Sima zöld oltvány " 3 kr.

Gyökeres Ripária Portális " 2 kr.

Sima Ripária Portális " 1 kr.

Delawáre gyökeres " 15 kr.

A KASSAI IPARMŰVÉSZE TI
KIÁLLÍTÁSON NAGY ARANY
ÉREMMELEL KITŰNTETTE.

A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja.

KASSA, FŐ-UTCZA
10. SZAM I. EMELET.

Állandó butorkiállítás!

Irnok vagy irnoknó, ki
irodai munkában jártas
kerestetik.

Jelentkezni lehet vasárnap d.
e. 10-12 óra között vagy le-
vélileg a kerületi kir. Iparfel-
ügyelőségénel. Kossuth Lajos-
utca 17 szám.

45 hordó bor
1912. évi egyszer lehuza

eladó.
Hericz Sándor
Sátoraljaújhely.

Kastrup és Swetlik Fahrradfabrik Eger Böhmen.

Egy szőlőbirtokos se mulassza el összes
permetezőgépeit

„TEMPUS“ permeszóróval felszerelni!

KÉTSZERES MUNKAKÉSSÉG! ARA K 18.

Ismertető füzetet küld, rendelést elfogad
a „BORÁSZATI LAPOK“ szerkesztősége
Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25.

